

Täysistunto

Torstai 18.11.2021 klo 16.00—19.38

16. Lakialoite laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Lakialoite LA 36/2021 vp Ari Koponen ps

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 16. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Avaan keskustelun. Esittelypuheenvuoro, edustaja Koponen, Ari. — Olkaa hyvä.

Keskustelu

19.33 **Ari Koponen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vain hyvinvoiva lapsi voi oppia ja kasvaa täyteen potentiaaliinsa. Vuorovaikutustaidot ja kiusaamisen ennaltaehkäisy on saatava vahvemmin mukaan perusopetukseen, ja siitä tässä lakialoitteessani on kyse.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ on jo pitkään ajanut suomalaiseen koulutusjärjestelmään oman ryhmän tunteja, harmi vain tuloksetta. Opetussuunnitelma sisältää useita hyviä tavoitteita, kuten yhteisöllisyyden rakentamista ja vuorovaikutustaitojen oppimista, mutta näihin ei ole varattu aikaa tuntijaossa. Tähän toivon aloitteellani muutosta.

Tunneilla pystyttäisiin säännölliseen, suunnitelmalliseen ryhmäytymiseen sekä kiusaamisen ennaltaehkäisyn toimintamallien harjoitteluun. Tämä ei onnistu, ellei toimintaan todella varata tuntijaon avulla aikaa. Eikä voi ainakaan sanoa, etteivät oman ryhmän tunnit mahtuisi tuntijakoon, sillä meillä etenkin alakoulussa lähdetään liikkeelle poikkeuksellisen vähäisillä tunneilla. Viikkotuntimäärät ovat selvästi muita Euroopan maita alempia. Yläkoulussa tullaan jo kohti muita maita ja myös Pohjoismaiden tuntimääriä. Kaikkien 39 eurooppalaisen koulutusjärjestelmän joukossa pakollisia oppitunteja on Suomessa kymmenenneksi vähiten.

Lapsen tai nuoren tulisi pystyä matalalla kynnyksellä kertomaan ongelmistaan ja saamaan apua niiden ratkaisemiseksi välittömästi. Jokaisella nuorella tulisi koulussa olla oma ryhmä, johon kiinnittyä, sekä oma opettaja tai muu ammattihenkilö, joka tuntee nuoren ja hänen kouluasiansa hyvin. Kouluviihtyvyyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin kannalta oman kaverin löytäminen on äärimmäisen tärkeä asia. Etenkin sosiaalisesti aremmille oppilaille kaverin löytäminen helpottuu entistä pysyvämmässä ryhmässä.

Arvoisa puhemies! Me poliittiset päättäjät voimme päätöksillämme vaikuttaa siihen, että kiusaaminen ja väkivalta kouluissa saadaan loppumaan. Toimenpiteitä tarvitaan paljon. Tämä olisi yksi palanen asian edistämiseksi. Lisäksi aloitteestani olisi apua koronapandemian aiheuttamien ongelmien korjaamiseksi kouluissa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 136/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Ja edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

19.36 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Koposelle aloitteesta, jossa esitetään parannuksia todella tärkeisiin asioihin, joilla on suuri merkitys koululaisten hyvinvoinnin kannalta. Kannatan aloitetta.

Ryhmäohjauksen tulisi olla jokaisen oppilaan oikeus. Valitettavasti oppilaiden tarve ohjaukselle jää toisinaan muiden tavoitteiden varjoon. Luokanvalvojilla on oltava aikaa oppilaille.

Olisi tärkeää, että tuntijako mahdollistaisi nykyistä paremmin perusopetuksen opetussuunnitelman yhteisöllisyyttä, vuorovaikutusta ja oppimisympäristön turvallisuutta koskevien tavoitteiden toteutumisen. Tavoitteiden toteuttaminen vaatii väistämättä toteutuakseen aikaa, joten niiden on näyttävä myös tuntijaossa.

On lisäksi erittäin hienoa, että aloitteessa nostetaan esille vuorovaikutus- ja tunnetaidot. Tein vuonna 2017 aiheesta kirjallisen kysymyksen, jossa kysyin tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisen kehittämisestä eri koulutusasteilla. Näillä taidoilla voidaan myönteisesti vaikuttaa yleiseen viihtyvyyteen kouluissa ja parantaa sosiaalista vuorovaikutusta sekä vähentää ongelmia, kuten koulukiusaamista. Silloin ministerin vastauksessa viitattiin opetussuunnitelmiin, joiden perusteissa painotetaan tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta. Ongelma on sama, mikä nousee esille edustaja Koposen aloitteessa. Hyville asioille ei ole varattu aikaa. Kivat kirjaukset ovat turhia, jos ne eivät johda käytännön parannuksiin.

Hallituspuolueiden edustajille, joita nyt ei tällä hetkellä ole paikalla: tässä olisi teille työsarkaa ja haaste heitetty Suomen koululaisten hyvinvoinnin parantamiseksi. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Koponen, Ari, olkaa hyvä.

19.38 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Elomaaalle kauniista sanoista. Tämä on tosiaan laaja ongelma, joka ei tunne hallitus—oppositio-rajoja, vaan yhteistyötä pitää tehdä tämän ongelman ratkaisemiseksi.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.